



Miljöprövningsdelegationen

Västra Mälardalens Energi och Miljö AB
Mästaregatan 13
723 21 Köping

Kungörelsedelgivning

Ansökan om ändring av villkor i tillstånd till miljöfarlig verksamhet

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län bifaller ansökan om ändring av villkor nr. 13 i Miljöprövningsdelegationens inom Länsstyrelsen i Västmanlands län beslut om tillstånd den 19 april 2011, dnr 551-4-11.

Villkoret ändras till följande lydelse.

13. Utsläpp av kolmonoxid (CO) från bränslepannan HP4 får inte överstiga 300 mg/Nm³* som dygnsmedelvärde. Mätning ska utföras kontinuerligt. Start- och stopperioder ska undantas då dygnsmedelvärdet beräknas. Villkoret är uppfyllt om maximalt 3 % av dygnsmedelvärdena under ett år överskrider begränsningsvärdet.

*Nm³: kubikmeter torr rökgas normaliserad till temperaturen 273 K och trycket 101,3 kPa. Syreinhåll 6 % för fastbränsle och 3 % för flytande bränsle.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen beslutar att kungörelse om detta beslut ska införas inom 10 dagar från datum för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningen Bärnslagsbladet, (se bilaga). Kungörelsedelgivningen sker enligt reglerna i 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932).

Bakgrund

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västmanlands län gav den 19 april 2011, dnr. 551-4-11, Västra Mälardalens Energi och

Miljö AB (bolaget) tillstånd till att bedriva miljöfarlig verksamhet på fastigheten Eldaren 2 i Köpings kommun. Tillståndet förenades med bl.a. följande villkor.

13. Utsläpp av kolmonoxid får under normala driftförhållanden inte överstiga 300 mg/Nm³* som dygnsmedelvärde. Mätning ska utföras kontinuerligt.

*Nm³: kubikmeter torr rökgas normaliserad till temperaturen 273 K och trycket 101,3 kPa. Syreinhåll 6 % för fastbränsle och 3 % för flytande bränsle.

I beslut den 19 april 2018, dnr. 551-4619-2017, avslog Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län ansökan om villkorsändring av bl.a. villkor 13 i ovan nämnda tillstånd.

Ansökan med yrkande och grunder

Bolaget har ansökt om att villkor nr. 13 ändras, så som talan slutligen bestämts, till följande lydelse.

Utsläpp av kolmonoxid (CO) från bränslepannan HP4 får inte överstiga 300 mg/Nm³* som dygnsmedelvärde. Mätning ska utföras kontinuerligt. Start- och stopperioder ska undantas då dygnsmedelvärdet beräknas. Villkoret är uppfyllt om maximalt 3 % av dygnsmedelvärdena under ett år överskrider begränsningsvärdet.

*Nm³: kubikmeter torr rökgas normaliserad till temperaturen 273 K och trycket 101,3 kPa. Syreinhåll 6 % för fastbränsle och 3 % för flytande bränsle.

Som grund för ansökan har bolaget angett följande.

Villkoret är strängare än nödvändigt. De problem som uppstår vid upp- och nedeldning har inte kunnat förutses när man sökte tillståndet eftersom pannan då var tänkt att användas mer för baslast och inte som en snabbreglerad spetslastanläggning. I och med de förändrade förutsättningarna för driften av pannan har de åtgärder som kan bedömas vara rimliga att genomföra i syfte att effektivisera förbränningen under start- och stopp vidtagits.

Åtgärder har genomförts under den period som förlöpt sedan den tidigare ansökan om villkorsändring. Fastbränslepannan HP4 är sedan hösten 2019 försedd med rökgasåterföring och ombyggnationen följdes av intrimning och utbildning av personalen. Rökgasåterföringen sänker eldstadstemperaturer och ökar

möjligheten till finjustering av förbränningen. Det huvudsakliga syftet är att minska belastningen i eldstad och panna samt att öka kontrollen över CO-bildningen vid förbränning. Efter ombyggnationen har även styrningen av förbränningen anpassats efter de nya förhållandena.

Då det trots den omfattande ombyggnationen med rökgasåterföring, intrimning och utbildning av personal fortfarande kvarstod betydande problem med ojämna luftflöden och skador på rosterstavar beslutades att ytterligare åtgärder behövde genomföras. Under 2021 ersattes samtliga rosterstavar i förbränningsugnen. Detta för att få en bättre luftfördelning, effektivare styrning av förbränningen och minska antalet oplanerade stopp orsakade av skador på rostren. Åtgärden förväntades få en reducerande effekt på CO-emissionen, både genom att antal oplanerade stopp av pannan minskar och genom att en bättre luftfördelning ger förutsättningar för en stabilare och mer fullständig förbränning.

Utöver de beskrivna åtgärderna har även ett antal mindre åtgärder genomförts, bl.a. avseende bränsleinmatning, effekt, rosterrörelser, lufttillförsel och rökgasåterföring.

De vidtagna åtgärderna och effekterna av dem har följts upp löpande genom kontinuerlig övervakning av såväl drifts- som emissionsparametrar. Problem med att innehålla villkoret under start- och stopperperiod kvarstår, om än i mindre omfattning är tidigare.

Trots att driften av pannan är stabilare efter vidtagna åtgärder kommer behovet av att starta pannan vara fortsatt varierande och behovsstyrt. Därmed föreligger en viss fortsatt risk för överskridanden av begränsningsvärdet.

Arbetet för att begränsa utsläppen av CO kommer att fortlöpa, men bolaget ser i nuläget inte att det är tekniskt och ekonomiskt möjligt att implementera någon åtgärd som till fullo löser problemet med överskridanden under start och stopp. Bolaget anser därmed att det är oskäligt att kräva ytterligare åtgärder och att befintligt villkor således bör anses vara strängare än nödvändigt.

Villkorsändringen motiveras även av att den harmoniserar med den föreskrivna formuleringen i 54 § förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar "Vid kontroller av att begränsningsvärden följs ska utsläpp under start- och stopperperioder

eller perioder när dispens gäller enligt 39 eller 40 § inte räknas med". Bolaget anser att detta är ett argument för att emissionsnivåerna för bränslepannan HP4 endast bör gälla när pelletspannan är i normal drift, d.v.s. med undantag för när pannan är i start- eller stopperiod samt när driftstörning föreligger.

Definitionen av normal drift kommer att dokumenteras inom bolagets egenkontroll. Inom egenkontrollen kommer bolaget även att dokumentera vad som avses med driftstörning samt hur personalen ska agera när en sådan driftstörning uppstår.

Att i tillståndsvillkor för förbränningsanläggningar undanta start- och stopperioder samt viss onormal drift vid medelvärdesbildning av CO-emissioner, förekommer för andra anläggningar. I ett sådant villkor kan anges att begränsningsvärdet endast ska innehållas under en angiven procent av drifttiden, vilket är ett annat bra alternativ för att inom ett begränsningsvärde tillåta en viss flexibilitet.

Samtliga tillståndsvillkor ska vara formulerade så att det med all önskvärd tydlighet framgår för såväl verksamhetsutövaren som tillsynsmyndigheten när villkoret är uppfyllt. Det är även viktigt att de villkor som föreskrivs är väl underbyggda, d.v.s. att det finns en realistisk möjlighet för verksamhetsutövaren att efterleva villkoret. Bolaget anser inte, med hänsyn tagen till det intensiva åtgärdsarbete som har genomförts och redovisats i denna ansökan, att det finns en realistisk möjlighet att efterleva befintligt villkor avseende CO för HP4.

Konsekvenserna om en villkorsändring inte beviljas innebär att överskridanden av villkoret fortsatt kan förväntas förekomma och att bolaget måste lägga resurser, både ekonomiska och tid, på arbetet med att anmäla dessa överskridanden. För tillsynsmyndigheten innebär det också ett tidskrävande arbete med att följa upp anmälningar om överskridanden. Bolaget kan inte se att detta arbete leder till någon förbättring eller miljönytta eftersom de förbränningstekniska åtgärder som vidtagits avseende HP4 visar att förbränningen under gällande förutsättningar är optimerad i den grad det är möjligt och skäligt.

Ärendets handläggning

Ansökan kungjordes i Bäragslagsbladet och remitterades till Länsstyrelsen i Västmanlands län och Samhällsbyggnadsnämnden i Köpings kommun. Samhällsbyggnadsnämnden har inkommit med yttrande. Bolaget har bemött yttrandet.

Yttranden

Samhällsbyggnadsnämnden i Köpings kommun (nämnden) föreslår följande villkorslydelse:

Utsläpp av kolmonoxid (CO) från bränslepannan HP4 får inte överstiga 300 mg/Nm³ som dygnsmedelvärde. Mätning ska utföras kontinuerligt. Start- och stopperioder ska undantas då dygnsmedelvärdet beräknas. Villkoret är uppfyllt om maximalt 3% av dygnsmedelvärdena under ett år överskrider begränsningsvärdet.

Nm³: kubikmeter torr rökgas normaliserad till temperaturen 273 K och trycket 101,3 kPa. Syreinhåll 6 % för fastbränsle och 3 % för flytande bränsle.

Nämnden har i huvudsak anfört följande avseende ansökan.

Fastbränslepannan HP4 vid värmeverket i Köping används för spets- och reservlast till produktionen av fjärrvärme när fjärrvärmenätets effektbehov är större än vad som kan tillgodoses med värme från bolagets värmepannor vid Vimman i Arboga, samt spillvärme från Yara AB och/eller Nordkalk AB.

Anledningen till tidigare överskridanden av tillståndsgiven CO-halt enligt villkor 13 har kopplingar till upp- eller nedeldning och har av bolaget uppgetts vara att temperaturen då är för låg. Snabbare upp- eller nedeldning har enligt bolaget inte kunnat utföras på grund av de risker som finns för att pannan i stället ska gå sönder till följd av den då för snabba temperaturväxlingen, vilket pannans murverk enligt bolaget inte klarar av.

Problematiken med de upprepade överträdelserna av villkor 13 har tagits upp inom ramen för miljöenhetens tillsyn över verksamheten. Bolaget har genomfört åtgärder för att minska CO-halten vid start och stopp av HP4. Detta framgår bland annat av att dygnsmedelvärdet vid villkorsöverskridande start- och stoppdyg reducerats med 49,3 %, eller 501 mg/m³ under perioden 2017–2023.

Nämnden anser att tillståndsvillkoret ska vara tydligt formulerat så att det klart framgår när villkoret anses uppfyllt. För att möjliggöra uppföljning av efterlevnaden vid tillsyn anses det skäligt att start- och stoppdyg undantas från beräkningen av dygnsmedelvärden.

Perioder med driftstörning bör inte undantas från beräkning av dygnsmedelvärdet, eftersom alla förhöjda utsläpp av kolmonoxid

(CO) som inte inträffar under start- och stoppdryggn kan betraktas som driftstörningar.

Det bör finnas en realistisk möjlighet för verksamhetsutövaren att efterleva villkoret, och därför kan utformningen av villkoret medge att ett begränsat antal dygnsmedelvärden överskrids för att möjliggöra tillräcklig marginal vid mindre störningar i processen som tillfälligt kan påverka dygnsmedelvärdet.

Bolagets bemötande

Bolaget har i huvudsak anfört följande med anledning av yttrandet.

Bolaget accepterar det förslag som nämnden framfört.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

En tillståndsmyndighet får, efter ansökan av tillståndshavaren, besluta att ändra villkor i ett tillståndsbeslut. Ett villkor får dock upphävas eller mildras endast om det är uppenbart att villkoret inte längre behövs eller är strängare än nödvändigt eller om ändringen påkallas av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet gavs. (se 24 kap. 13 § p. 2 miljöbalken)

Det är tillståndshavaren som ska visa att det finns förutsättningar för att upphäva eller mildra villkoret. Enligt praxis ska en ansökan om villkorsändring bedömas restriktivt (se t.ex. MÖD 2002:6, 2002:56 och Mark- och miljööverdomstolens dom den 16 mars 2017 i mål nr M 6109-16).

Miljöprövningsdelegationen bedömer att bolaget har visat att villkor nr. 13 är strängare än nödvändigt. Ansökan ska därför bifallas.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av miljöprövningsdelegationens ordförande Emilia Sjödahl och miljösakkunnig Stefan Nyström med miljöskyddshandläggare Greger Drougge som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Länsstyrelsen i Västmanlands län, vastmanland@lansstyrelsen.se

Samhällsbyggnadsnämnden i Köpings kommun,
samhallsbyggnadsnamnden@koping.se

Bilaga

Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen

Kungörelsedelgivning

Du kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om du inte är nöjd med Miljöprövningsdelegationens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Så här överklagar du beslutet

Miljöprövningsdelegationen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Uppsala län antingen via e-post; uppsala@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Uppsala län, 751 86 Uppsala.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 23 juli 2025. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Miljöprövningsdelegationens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer ditt överklagande bifogar du kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, uppsala@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 30 00. Ange diarienummer 8047-2024.

Villkorsändring

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län, har den 18 juni 2025 beslutat om villkorsändring för utsläpp av kolmonoxid i tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken för Västra Mälardalens Energi och Miljö AB fastigheten Eldaren 2 i Köpings kommun.

Beslutet finns tillgängligt på Länsstyrelsen, Bäverns gränd 17 i Uppsala och Köpings kommun, stadskansliet, Rådhuset, Stora torget 1 i Köping.

Beslutet får överklagas inom tre veckor räknat från den 2 juli 2025, då delgivning anses ha skett. Ange diarienummer 8047-2024.